

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

o ELEKTRİK ENERJİSİ İMDAT GRUPLARI VE OTOPRODÜKTÖR TESİSLERİ RUHSAT YÖNETMELİĞİ

R.G.: 02.09.1988
Sayı: 19917

AMAÇ

MADDE 1 - Bu yönetmeliğin amacı, yürürlükten kaldırılan 1312 sayılı TEK Kanununun yürürlüğe giriş tarihi olan 25.10.1970 tarihinden günümüze kadar gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulmuş bulunan ve bundan sonra kurulacak olan, imdat grubu ve otoprodüktör elektrik üretim tesislerinin kurulma esaslarını belirli bir statüye bağlamak, tekniğe uygun olarak yapılıp yapılmadıklarını denetlemek, öngörülen statüye ve teknik gereklere uygun olarak yapılıp tamamlanmış olan tesislere işletme izninin (ruhsat) verilmesini sağlamaktır.

KAPSAM

MADDE 2 - Bu yönetmelik gerçek ve tüzel kişiler tarafından yalnızca kendi uğraş alanlarındaki elektrik enerjisi ihtiyaçlarının acil bölümünü ya da tamamını karşılamak için kurulmuş olan ve hiçbir şekilde ticaret amacıyla başka bir kuruluşa elektrik enerjisi satışı yapılmayan elektrik üretim tesislerini kapsar.

DAYANAK

MADDE 3 - Bu yönetmelik, 01.03.1985 tarih ve 18681 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanmış olan 3154 sayılı "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Teşkilat Kanunu"nun 2 nci ve 28 inci maddeleri ile 16.08.1985 tarih ve 85/9799 sayılı, Bakanlar Kurulu Kararıyla 04.09.1985 tarih ve 18858 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanan "TEK Dışındaki Kuruluşlara Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi Kurma ve İşletme İzni Verilmesi Esaslarını Belirleyen Yönetmelik" in 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 4 - Bu yönetmelikte geçen deyimlerden;

a) Elektrik Enerjisi Üretim Tesisleri: Elektrik enerjisi üretimi ile ilgili her türlü makine, aygıt ve gereçlerini,

b) Ulusal Elektrik Sistemi (Enterkonekte Sistem): Üretim merkezlerini birbirine ve indirici merkezlere bağlayan hatlar ile indirici merkezleri birbirine bağlayan hatlar, indirici merkezler ve indirici merkezlerden çıkan bir ve birden çok kuruluşu besleyen gerekli tesisler veya yörenin ihtiyaçlarını karşılayan hatlar ve tesislerin bütünü,

c) Otoprodüktör: Kendi uğraş alanındaki elektrik enerjisi ihtiyaçlarını karşılamak için üretim tesisleri kurup elektrik enerjisi üreten gerçek ve tüzel kişileri,

d) İmdat Grupları (Yedek Gruplar, Zorunlu Gruplar): Can ve mal kaybını, önlemek amacıyla yalnızca elektrik enerjisi kesilmelerinde kullanılan elektrojen gruplarını,

e) Bakanlık: "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını",

f) TEK: "Türkiye Elektrik Kurumunu",

g) Görevli Şirket: 04.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı "Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun"un, 3'üncü maddesine göre elektrikle ilgili hizmet vermek üzere kurulmuş olan sermaye şirketini, fade eder.

UYGULAMA

MADDE 5 - Üretilen elektrik enerjisini kendisi kullanırsa bu yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır. Üretilen elektrik enerjisinin bir bölümünü kendisi kullanır, fazlasını satarsa 16.08.1985 tarih ve 85/9799 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 04.09.1985 tarih ve 18858 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanan "TEK Dışındaki Kuruluşlara Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi Kurma ve İşletme İzni Verilmesi Esaslarını Belirleyen Yönetmelik" hükümleri uygulanır.

ÜRETİM VE İLETİM TESİSLERİNİN KURULAMAYACAĞI DURUMLAR

MADDE 6 - a) Gerçek ve tüzel kişiler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından ruhsat almadan hiçbir şekilde otoprodüktör ve imdat gruplu elektrik üretim tesisi kurup işletemezler.

b) Elektrik üretim tesisi kurup işletenler ürettikleri elektrik enerjisini Bakanlık izni ile TEK veya görevli şirkete satabilir. Aksi halde, elektrik üretim tesislerinin çalışmasına son verilerek ruhsatları iptal edilir.

ÜRETİM VE İLETİM TESİSLERİNİN KURULABİLECEĞİ DURUMLAR

MADDE 7 - Tesisleri ulusal elektrik sistemine bağlı bulunmayan Belediye, köy ve öteki kamu kimliğindeki tüzel kişiler yeniden elektrik üretim ve iletim tesisleri kurmak ve işletmek istediklerinde, olur almak için Bakanlığa başvurabilirler.

OTOPRODÜKTÖRLER

MADDE 8 - Otoprodüktörler kendi faaliyet alanları için elektrik ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretim ve iletim tesisleri kurup işletebilirler. Bu tesisler kuruluş amaçlarına göre aşağıdaki iki sınıftan birine uygun olmalıdır.

a) Ulusal elektrik sistemine bağlı olmayan tesisler: Bu tesisler elektrik enerjisi ihtiyaçlarının tümünü kendileri üretirler, ancak kurulmadan önceki başvurularda elektrik enerjisinin o bölgeye hangi tarihlerde ulaşabileceğini içeren TEK`ten alınmış bir belge istenir. Bölgeye elektrik gelmesinden sonraki faaliyeti için yeniden izin alınmalıdır.

b) Ulusal elektrik sistemine bağlı tesisler: Bunlar kimya, petrol, metalurji vb. gibi büyük sanayi tesisleri olup elektrik enerjisi ihtiyaçlarının bir bölümünü bağlı oldukları sistemden karşılarlar, bir bölümünü de aşağıda özellikleri açıklanan kendi elektrik üretim tesislerinde güvenilir biçimde ve ekonomik olarak üretirler.

- Sanayi tesisinin yan ürünleri artık ısısından yararlanan kombine çevrimli bir tesis,

- Gerekli buhar ihtiyacı ara buharı, egsoz buharı ya da bunların karışımı biçiminde genel ısı çevrimi bilançosu verimi yükseltilerek karşılanan buhar çevrimli bir tesis,

- Artıkların kullanıldığı bir enerji üretim tesisi,

olabilir.

GEÇİCİ ÜRETİM VE İLETİM TESİSLERİ

MADDE 9 - Bunlar kurulu sanayi tesisleri, ulusal elektrik sistemine bağlanıncaya kadar çalışacak olan tesislerdir.

İMDAT ÜRETİM VE İLETİM TESİSLERİ

MADDE 10 - Bunlar, besledikleri sistemde ya da kendi sürekli üretim tesislerinde üretilen elektriğin kesilmesi durumunda can güvenliği ve mal zararının önlenmesi amacıyla kurulur ve kısa süreli çalıştırılırlar. Bu tesislerin kuruluşu ve kapasite seçimi, çalışma amacı gözetilerek ancak sürekli (kesilmeyen) güce ihtiyacı bulunan tesislere göre yapılır. Turistik tesisler de aynı kapsam içerisinde yer almaktadır.

ÖN İZİN ALINMASI İÇİN YAPILACAK İŞLEMLER

MADDE 11 - Müracaatçıların üretim ve iletim tesisi kurmak istediklerinde ilgili üretim sınıfına ilişkin bilgi ve belgeleri kapsayan (elektrik tesislerine ait elektrik projesi ile ilişki kurarak) gerekçe raporu, tek hat şeması, genel konum planı ve güç hesabı ile birlikte (Ek-1) de örneği verilen ve yetkililerce imzalanan yükümlülük belgesini (taahhütname) dilekçelerine ekleyerek Bakanlığa başvuracaklardır.

ULUSAL ELEKTRİK SİSTEMİNE BAĞLI OLMAYAN OTOPRODÜKTÖR ÜRETİM TESİSLERİ İÇİN İSTENECEK BELGELER

MADDE 12 - Ulusal elektrik sistemine bağlı olmayan geçici veya sürekli üretim tesisleri için;

- a) Üretim tesisinin kurulma nedenlerini,
- b) Gerekli elektrik enerjisi ihtiyaçlarının miktarını,
- c) Elektrik ihtiyaçlarını karşılayacak makine birimlerinin tipi ve bunların nereye ve ne şekilde konulacağını,
- d) Dağıtımın ve gerekli durumlarda iletimin nasıl yapılacağını,

Tam olarak açıklayan bilgi, belge, hesap, plan ve şemalar Bakanlığa verilecektir.

ULUSAL ELEKTRİK SİSTEMİNE BAĞLI OTOPRODÜKTÖR ÜRETİM TESİSLERİ İÇİN İSTENECEK BELGELER

MADDE 13 - Ulusal elektrik sistemine bağlı olan, sürekli üretim ve iletim tesisleri için;

- a) Elektrik üretim ve iletim tesislerine ilişkin ayrıntılı açıklamalar ve gerekçelerine,
- b) Buhar (akış şeması vb.) ve elektrik üretim tesisine ilişkin belgelerine,
- c) Tesisin temel nitelikleri (karakteristikleri), tesisin montaj durumu, işletme ve koruma esaslarına,
- d) Kurulu elektrik şebekesi ile paralel çalışma durumlarını,
- e) Mekanik, ısı (termik) ve elektrik güvenliğinin nasıl sağlanacağına,
- f) Kurulu elektrik enerjisi tesislerinin projesinden ayrı olarak ve bununla ilişkili olarak hazırlanacak elektrik enerjisi projelerine,

İlişkin tüm rapor, plan, hesap ve şemalar Bakanlığa verilecektir.

İMDAT ÜRETİM VE İLETİM TESİSLERİ İÇİN İSTENEN BELGELER

MADDE 14 - Besledikleri sistemde ya da kendi sürekli üretim tesislerinde üretilen elektriğin kesilmesi durumunda;

a) Toplum düzeninin korunması, sağlık, yangın, haberleşme, su basması, ulaşım vb. kamu görevlerinin aksatılmaması,

b) Fabrikalarda ya da iş yerlerinde çalışanlarla buralarda bulunan tesislerin, aygıtların ve gereçlerin ya da üretilen ve işlenen malzemelerin zarar görmelerinin önlenmesi,

c) Gereçeklerden hangisine dayanıldığıının açıklanması ve belgelerle kanıtlanması,

d) Gerekli elektrik gücünün (zorunlu güç), eşzamanlık katsayısı göz önüne alınarak nasıl hesaplanacağı,

e) Bu gücün hangi tip ve sayıdaki grupla (az sayıda olmasına dikkat edilmeli) ne kadar gecikme ile sağlanacağı ve grupların nereye ve nasıl konulacağı,

f) Kurulacak grupların sistemle (ana besleme şebekesi) karşılaşmaması için hangi önlemlerin alınacağı,

konularına ilişkin rapor ile hesaplar (ekonomik, mekanik, ısı ve elektrik) planlar ve şemalar Bakanlığa verilecektir.

BAKANLIKÇA YAPILACAK ÖN İŞLEMLER

MADDE 15 - Bakanlık, yukarıdaki açıklamalara göre yapılan başvuruları önce biçim yönünden inceler.

Bu incelemeler sonunda Bakanlık başvuru dosyalarını TEK`e göndererek Kurumun görüşünü alır (Bu hüküm yalnızca otoprodüktörler için geçerlidir).

Bu incelemeler sonunda Bakanlık kurulması uygun görülen tesisin işleme biçimlerini, geçici ya da yedek tesis olduğunu, birim (grup) sayısı ile birim gücünü hangi koşullarla uygun gördüğünü ve tamamlanması gerekli öteki işlemleri bildiren bir yazı (ön izin belgesi) ile ön izin verir. Verilen ön izin üç yıl için geçerlidir.

ÖN İZİN BELGESİNİN ALINMASINDAN SONRA YAPILACAK İŞLEMLER

MADDE 16 - Uygulama projesinin onaylanması: Ön izin belgesine uygun olarak sağlanacak olan elektrik üretim tesislerine ilişkin makinelerin, aygıtların ve gereçlerin tesis edilmelerinden önce, ayrıntılı uygulama projeleri ön izin yazısında istenilen gerekli belgelerle birlikte hazırlanarak Bakanlığa onaylatılacak ve tesisin kurulmasına bundan sonra başlanacaktır.

TESİSİN KURULMASI VE GEÇİCİ KABUL İSTEME

MADDE 17 - Ön izin yazısındaki istek ve şartların hepsi yerine getirilerek elektrik üretim ve iletim tesisi kurulduktan sonra tesisin teknik kontrolünün ve kabul işleminin yapılması ve işletmeye açılması için Bakanlıktan istekte bulunulacaktır.

Yukarıda belirtilen şartlara uymayanlar Bakanlıkça uyarılırlar ve istenilenler bir ay içinde yerine getirilmediğinde, (Ek-1) deki yükümlülük belgesinde açıklandığı gibi, almış oldukları ön izin geçersiz sayılır. Tesis kurulmuşsa tesisin elektrik enerjisinin kesilmesi, tesise elektrik enerjisi veren kuruluştan bir yazı ile istenebilir.

KABUL İŞLEMLERİ

MADDE 18 - Elektrik üretim tesislerinin geçici ve kesin kabul işlemleri

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yapılır.

İŞLETME İZİNİNİN VERİLMESİ

MADDE 19 - Sözü edilen tesisin geçici kabul işleminin yapılarak işletmeye açılmasından ve yerinde düzenlenen geçici kabul tutanaklarının Bakanlıkça onaylanmasından sonra (Ek-2) deki örneğe uygun bir "Elektrik İşletme İzni (Ruhsatı)" verilir.

İŞLETME İZİN KAĞIDINDA (RUHSATNAMEDE) BULUNMASI GEREKLİ BİLGİLER

MADDE 20 - İşletme izin kağıdında en az aşağıdaki bilgiler bulunmalıdır:

- a) Elektrik enerjisi üretim tesisi kurma ve işletme izni alan kişi ya da kuruluşun adı,
- b) Adresi,
- c) Tesisin kurulacağı yer,
- d) İşletme durumu (sürekli, geçici ya da yedek işletme),
- e) Birim (grup) sayısı ve gücü,
- f) Makinelerin plakalarındaki açıklamalar,
- g) Geçici kabul ve işletmeye açılma tarihi ve geçici kabul tutanağının Bakanlıkça onay tarihi,
- h) Resmi kuruluşlar için kesin kabul tutanaklarının Bakanlıkça onay tarihi.

İŞLETME İZİNİNİN BAĞLI OLDUĞU ŞARTLAR

MADDE 21 - Bu yönetmeliğe bağlı olarak elektrik üretim ve iletim tesisleri kurulması ve işletilmesi için izin (ruhsat) alan gerçek ve tüzel kişiler bu tesislerin yerlerini değiştiremezler, onaylı projelerine aykırı değişiklik yapamazlar ve Bakanlığa bilgi vermeden ve olur almadan bu tesisleri başka şahıslara satamaz veya devredemezler. Ayrıca tesis sahipleri tesislerini sürekli olarak güvenli ve iyi konumda bulundurmaları zorundadırlar. Bu şartlara uymayanların almış oldukları ruhsat geçersiz sayılır.

İŞLETME İZİNİ BULUNMAYAN TESİSLER

MADDE 22 - Bakanlıktan izin almadan kurulan ya da izinleri geçersiz sayılan elektrik enerjisi üretim ve iletim tesislerini (Dizel-Generatör, Türbin-Generatör vb.) işletilmesi yasaktır. Bakanlık yetkililerince tespit edilmeleri durumunda (Belediye ya da TEK görevlileri sayaç okuma sırasında izinsiz Dizel-Generatör tesisinin olup olmadığını denetler), bu gibi tesisler Bakanlığın görevlendireceği elemanlar veya yetkili kimseler tarafından mühürlenerek çalıştırılmaları önlenir. Bakanlık gerekli görürse bu tesislerin sistemden beslenmesini önleyici önlemler de alabilir. Bu işlemler Bakanlığın yazılı isteği üzerine Mülki İdare Amirliklerince görevlendirilecek elemanlar tarafından yerine getirilerek Bakanlığa bilgi verilir.

DİZEL-GENERATÖR GRUPLARININ SATIN ALINMA ŞARTLARI

MADDE 23 - Ticaret amacıyla Dizel-Generatör grubu ithal ya da imal eden firmalar grup veya grupların teknik karakteristiklerini ve bu grupları satın alan kişi veya kuruluşların açık adreslerini satış tarihinden itibaren üç ay içinde Bakanlığa bildirmek zorundadırlar.

PROJE HAZIRLAMA FORMUNUN BAKANLIKTAN İSTENMESİ

MADDE 24 - Elektrik üretim ve iletim tesislerine ilişkin proje hazırlama esaslarını belirten form Bakanlıkça hazırlanarak istekte bulunanlara verilir.

MADDE 25 - Hazırlanacak olan projeler şekil ve tanzim yönünden 09.12.1978 tarih ve 16484 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanan "Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliği" esasları uygulanacaktır.

GEÇİCİ MADDE 1 - 25.10.1970 tarihinden önce satın alınarak kuruldukları ve işletmeye girdikleri tesbit edilen tesisler için yürürlükteki yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olan uygulama projeleri Bakanlığa gönderildiğinde, Bakanlıkta gerekli incelemeler yapılarak bu tesisler için işletme ruhsatı verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 2 - 25.10.1970 tarihinden bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Bakanlıkça projeleri onaylanıp kabul işlemleri yapılmış olan tesislerin işletmeye açılış belgeleri ruhsat belgesi sayılır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 26 - Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 27 - Bu yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

YÜKÜMLÜLÜK BELGESİ
(TAAHHÜTNAME)

... Tesislerimizde imdat-sürekli Elektrik Üretim Tesisi olarak kurulup işletilecek ... adet ... Dizel/Türbin Generatör grubu için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca 3096 sayılı Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak 16.08.1985 tarih ve 85/9799 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 04.09.1985 tarih ve 18858 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanan "TEK Dışındaki Kuruluşlara Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi Kurma ve İşletme İzni Verilmesi Esaslarını Belirleyen Yönetmelik" hükümlerine göre verilecek olan "Kurma ve İşletme Ruhsatı"na esas teşkil edecek olan ÖN İZİN belgesindeki kayıt ve koşullar ile RUHSAT işleminin tamamlanmasında Bakanlıkça ayrıca bildirilecek Ruhsat koşullarına uyacağımı; bu hususlara uymadığımda RUHSATIMIN veya Ruhsata ilişkin ÖN İZİN BELGEMİN iptal edilmesini ve söz konusu grupların işletilmesine engel olmak için ilgililerce alınacak önlemlere karşı gelmeyeceğimi şimdiden kabul ettiğimi bildirir ve taahhüt ederim.

ADRES VE İMZA

NOT: İmza Genelgesi verilmek koşuluyla yükümlülük belgesinin pullu olarak imzalanıp gönderilmesi ya da noterden onaylı örneğin gönderilmesi gerekir.

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Enerji Dairesi Başkanlığı

İZİN KAĞIDI
(RUHSATNAME)

İzin Kağıdı No: _____ Tarih: _____
ÖZÜ: ELEKTRİK ÜRETİM TESİSİ
ADI :
ADRESİ :
TESİSİN KURULACAĞI YER :
İŞLETME DURUMU (sürekli, geçici, imdat) :
BİRİM (GRUP) SAYISI VE GÜCÜ :
MAKİNELERİN PLAKA DEĞERLERİ :
a) DİZEL :
b) TÜRBİN :
c) GENERATÖR :
GEÇİCİ KABUL VE İŞLETMEYE AÇILIŞ TARİHİ :
GEÇİCİ KABUL TUTANAĞI ONAY TARİHİ :
KESİN KABUL TARİHİ (Resmi kuruluş için) :
KESİN KABUL TUTANAĞININ ONAY TARİHİ :

Yukarıda yazılı elektrik üretim ve iletim tesislerini, Bakanlığımızca onaylı projesi ile arkada yazılı izin koşulları esaslarına uygun olarak belirtilen yerde kurmak ve işletmek üzere, 04.09.1985 tarih ve 18858 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanmış olan "TEK Dışındaki Kuruluşlara Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi Kurma ve İşletme İzni Verilmesi Esaslarını Belirleyen Yönetmelik" hükümlerine dayanılarak bu "Kurma ve İşletme İZİNİ" verilmiştir.

Mühendisi

Proje Kontrol ve
Teknik Mevzuat
Şube Müdürü

Enerji Dairesi
Başkanı